

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

18 martie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Cobzac Elena,

a examinat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 august 2019, în cauza penală în privința lui

Snigur Alexei x, născut la x, originar din satul Cioropcani, r-nul x, domiciliat în mun. x

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 22.03.2019 – 03.05.2019

instanța de apel: 28.05.2019 – 07.08.2019

instanța de recurs ordinar: 27.09.2019 – 18.03.2020

Asupra recursului în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți, sediul Central din 03 mai 2019, Snigur Alexei a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal și în baza acestei Legi i-a fost stabilită pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 160 (una sută șaiszeci) ore.

Solicitarea acuzatorului de stat Oxana Muntean cu privire la încasarea din contul lui Snigur Alexei în beneficiul statului a cheltuielilor de judecată a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a reținut că, Snigur Alexei la data de 08.02.2019 aproximativ la ora 12:00, aflându-se la domiciliul său situat pe adresa x, unde el locuia împreună cu Sîrbu Lucia, aflându-se cu ea în relații asemănătoare celor dintre soți, adică în relații de concubinaj, fiind în stare de ebrietate alcoolică, acționând cu intenția îndreptată spre săvârșirea violenței în familie, adică acțiunilor violente manifestate prin maltratare, alte acțiuni violente comise

intenționat în privința altui membru al familiei, în special în condiția conlocuirii în privința concubinei, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând și dorind survenirea urmărilor prejudiciabile, în procesul conflictului provocat de el din motive neînsemnate, exprimându-se în adresa lui Sîrbu Lucia cu cuvinte obscene, înjosindu-i astfel onoarea și demnitatea ei, i-a aplicat ultimei o lovitură cu palma în regiunea capului, apoi a lovit-o cu pumnul în regiunea feței din stânga, în urma căreia Sîrbu Lucia a căzut jos pe mâna dreaptă, primind astfel, conform raportului de expertiză judiciară nr.201910D0091 din 27.02.2019, vătămare medie a integrității corporale sub formă de fractură închisă a osului radial în loc tipic pe dreapta cu deplasare minimală.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în procuratura mun. Bălți, Oxana Muntean, care a solicitat casarea parțială a sentinței privind soluționarea chestiunii de încasare a cheltuielilor de judecată, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care de la Snigur Alexei să fie încasate în beneficiul statului cheltuielile de judecată suportate pentru efectuarea raportului de constatare medico-legală și a raportului de expertiză judiciară în sumă totală de 640 lei, în rest - a lăsa sentința fără modificări.

3.1 În motivarea cererii de apel declarate, procurorul a invocat ilegalitatea sentinței în latura respingerii încasării cheltuielilor de judecată, menționând, că în cadrul efectuării urmăririi penale pe caz, s-a constatat că pentru efectuarea examinării medico-legale și a raportului de expertiză judiciară a părții vătămate Sîrbu Lucia au fost suportate cheltuieli în sumă totală de 640 lei, făcând trimitere la dispozițiile art.227 alin. 1,2,5, art.229 Cod de procedură penală.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 august 2019, a fost admis apelul procurorului, casată parțial sentința, pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului prevăzut de prima instanță prin care a fost încasat de la inculpatul Snigur Alexei în beneficiul statului cheltuielile judiciare în sumă de 640 (șase sute patruzeci) lei.

În rest, sentința primei instanțe a fost menținută fără modificări.

4.1 În motivarea soluției adoptate instanța de apel a menționat că soluția primei instanțe este greșită, deoarece cheltuielile judiciare cu privire la efectuarea raportului de constatare nr. x din 16.02.2019 în mărime de 320 lei (f.d.32) și a raportului de expertiză judiciară nr. x din 27.02.2019 în mărime de 320 lei (f.d.36-37) în vederea constatării leziunilor corporale cauzate victimei Sîrbu Lucia în rezultatul comiterii infracțiunii incriminate lui Snigur Alexei, în total 640 lei, urmează a fi încasate din contul inculpatului Snigur Alexei în beneficiul statului

făcând trimitere la dispozițiile art. 227, 229 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a atras atenția la faptul că, norma juridică respectivă urmează a fi interpretată ținând cont de modificările operate prin Legea nr.316 din 22 decembrie 2017, în vigoare 09 februarie 2018. Prin Legea respectivă a fost exclus art. 143 alin. (2) Cod procedură penală, care prevedea că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul bugetului de stat. Voința legiuitorului a fost îndreptată spre obligarea condamnaților de a achita cheltuielile de efectuare a expertizelor. Scutirea condamnaților de la plata acestor sume urmează să reprezinte excepție, dar nu regulă. Stabilindu-se vinovăția inculpatului în săvârșirea unei infracțiuni, acestuia îi revine obligația de a plăti statului toate cheltuielile efectuate de la începerea urmăririi penale și până la punerea în executare a hotărârii de condamnare.

Instanța de apel, ținând cont de dispozițiile normelor descrise, precum și de starea materială a inculpatului, a reținut că care are loc de muncă permanent și a ajuns la concluzia de a admite în latura cheltuielilor judiciare apelul declarat de procuror, a casa sentința în partea dată și a pronunța o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță în aspectul descris supra, cu încasarea sumei de 640 lei, sumă probată în cadrul ședinței de judecată.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului în care a invocat ca temei de casarea a deciziei prevederile art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, și a solicitat casarea deciziei și menținerea sentinței Judecătorei Bălți, sediul central din 03 mai 2019.

5.1 În motivarea recursului avocatul Janu Anatolie a invocat că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;

- consideră că cheltuielile suportate în cadrul urmăririi penale în vederea dovedirii vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, prin numirea inclusiv constatărilor și raporturilor de expertiză judiciară în vederea constatării leziunilor corporale cauzate victimei, reprezintă cheltuieli judiciare care urmează a fi achitate din bugetul statului făcând trimitere la dispozițiile art.100 alin.2 Cod de procedură penală, art. 2, 11 alin.2 a Legii nr.68 din 14.04.2016, "cu privire la expertiza judiciară și statutul expertului judiciar" și art.6 par.2) a Convenției;

- ținând cont de faptul că constatările menționate: raportul de

constatare nr.x din 16.02.2019, precum și raportul de expertiză nr.x din 27.02.2019, au fost ordonate de către OUP în vederea constatării întrebărilor ridicate de ofițer de UP în vederea determinării corecte a încadrării juridice a faptei, acțiuni procesuale ce țin de administrarea probatoriului și formularea învinuirii, pusă în sarcina părții acuzării, consideră că suma de 640 lei urmează a fi suportată de bugetul de stat.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, ținând cont de opinia procurorului expusă în referință, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care se constată că este vădit neîntemeiat.

Conform art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Din conținutul recursului avocatului Colegiul penal constată că acesta invocă, ca temei de casare a deciziei instanței de apel prevederile art.427 alin.1) pct. 6) Cod de procedură penală precum că, *nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.*

Lecturând textul hotărârii judecătorești recurate de avocat, Colegiul penal constată, că acestea corespund rigorilor enunțate supra și că, instanța de apel, și-a argumentat poziția enunțată vis-a-vis de cheltuielile judiciare, indicând la temeiurile de fapt și de drept ce permit concluzionarea dispunerii încasării cheltuielilor judiciare din contul inculpatului Snigur Alexei.

Instanța de apel prin prisma art.art.227 și 229 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, a stabilit cu certitudine că, cheltuielile judiciare cu privire la efectuarea raportului de constatare nr. x din 16.02.2019 în mărime de 320 lei (f.d.32) și a raportului de expertiză judiciară nr. x din 27.02.2019 în mărime de 320 lei (f.d.36-37) în vederea constatării leziunilor corporale cauzate victimei Sîrbu Lucia în rezultatul comiterii infracțiunii incriminate lui Snigur Alexei, în total 640 lei, urmează a fi încasate din contul inculpatului Snigur Alexei în beneficiul statului.

Instanța de apel a dat o interpretare normelor juridice enunțate, ținând cont de modificările operate prin Legea nr.316 din 22 decembrie

2017, în vigoare 09 februarie 2018. Prin Legea respectivă a fost exclus art. 143 alin. (2) Cod procedură penală, care prevedea că plata expertizelor judiciare efectuate în cazurile prevăzute la alin. (1) se face din contul bugetului de stat.

De asemenea a notat că, voința legiuitorului a fost îndreptată spre obligarea condamnaților de a achita cheltuielile de efectuare a expertizelor, iar scutirea condamnaților de la plata acestor sume urmează să reprezinte excepția, dar nu regulă. Stabilindu-se vinovăția inculpatului în săvârșirea unei infracțiuni, acestuia îi revine obligația de a plăti statului toate cheltuielile efectuate de la începerea urmăririi penale și până la punerea în executare a hotărârii de condamnare.

În contextul dat, instanța de apel ținând cont de cele invocate supra, precum și de starea materială a inculpatului, care are loc de muncă permanent, nu este în incapacitatea de a recupera cheltuielile judiciare, justificat a ajuns la concluzia de a încasa cheltuielile judiciare în sumă de 640 lei, probate în cadrul ședinței de judecată.

Astfel, instanța de apel just, argumentat și în limitele competenței legale a statuat că, în speță, odată ce s-a stabilit vinovăția inculpatului în săvârșirea unei infracțiuni, îi revine obligația de a plăti statului toate cheltuielile efectuate de la începerea urmăririi penale și până la punerea în executare a hotărârii de condamnare.

Mai mult, recursul ordinar al apărării, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5.1 din prezenta decizie, se întemeiază doar pe critica modului în care instanța de apel a apreciat circumstanțele cauzei în latura cheltuielilor judiciare.

Însă, pornind de la relevanțele art. 229 alin. (1) și (3), 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare, instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial condamnatul, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Astfel, activitatea instanței de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în aspectul cheltuielilor judiciare în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este o competență și prerogativă legală a acestei instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură penală și,

astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

În lumina normelor ce guvernează speța, Colegiul penal remarcă și prevederile art. 16 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, stabilesc expres că „Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice...”, iar banii cheltuiți de stat în urma acțiunilor infracționale a făptașului, care este recunoscut vinovat în modul stabilit de lege, sunt bani publici ce revin din contribuțiile cetățenilor.

Drept urmare, Colegiul penal atestă că instanța de apel a adoptat o decizie întemeiată de admitere a încasării cheltuielilor judiciare suportate în speță, printr-o motivare complexă și eficientă și a dat o argumentare cuvenită motivelor din care considerente a ajuns la concluzia de încasare din contul inculpatei a cheltuielilor judiciare suportate în prezenta cauză.

Astfel, instanța de recurs în prezenta speță nu acceptă criticile recurentului, precum că *nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*. Tot aici, urmează de menționat, instanța de apel fiind investită cu o situație de fapt, ca urmare a efectuării cercetării judecătorești, a expus situația de fapt reținută în cauză și a concluzionat corect de a casa parțial sentința în partea soluționării chestiunii cheltuielilor judiciare și a pronunțat o nouă hotărâre în această parte, dispunând încasarea de la inculpatul Snigur Alexei în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în sumă de 640 lei pentru efectuarea raportului de constatare nr. x din 16.02.2019 în mărime de 320 lei (f.d.32) și a raportului de expertiză judiciară nr. x din 27.02.2019 în mărime de 320 lei (f.d.36-37), concluzii ce au rezultat în urma analizei coroborate a cumulului de probe administrat la dosar.

Prin urmare, contrar celor invocate de către recurent, Colegiul penal verificând lucrările dosarului remarcă, instanța de apel a respectat și prevederile art. 414 Cod de procedură penală, expunându-se asupra tuturor motivelor esențiale invocate în apel și prin hotărârea sa a oferit răspunsuri plauzibile și argumentate asupra acestora, în coraport cu circumstanțele stabilite în prezenta speță, ce au fost verificate în ședință de judecată.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurent, că hotărârea contestată conține motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, și că recursul ordinar este vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Janu Anatolie în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 07 august 2019, în cauza penală în privința lui *Snigur Alexei x*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 04 iunie 2020.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Cobzac Elena